

Kleurrijke bollen uit Noord-Amerika

Dit jaar informeert Peter Knippels in de serie De Wereldbol de lezer over allerlei bolgewassen, over hun herkomst, en over hun toepassingsmogelijkheden. In de zesde aflevering staat Noord-Amerika centraal.

Tekst en foto's: Peter Knippels

Het is onmogelijk om de bolgewassen die in de Verenigde Staten voorkomen in een hokje te stoppen. Dit kan worden toegeschreven aan de verschillende klimaten in dit land. Het zuidoosten kent een (sub) tropische vegetatie en het noordoosten op verschillende plekken een alpine vegetatie. Om een beeld te krijgen van de rijkheid aan bolgewassen van de VS is het boek 'Bulbs of North America' een aanrader. Dit boek is in 2001 uitgegeven door The North American Garden Society in samenwerking met Timber Press. Het boek is opgebouwd uit verschillende hoofdstukken, die elk als artikel zijn geschreven.

Na lezing ervan kun je vaststellen dat verschillende bolgewassen uit dit land de Nederlandse bollenteelt hebben weten te bereiken: Trillium- en Camassiasoorten, Tritelia, Dichelostemma ida-maia, enkele Calochortussoorten, Arisae-ma triphyllum en Erythronium tuolumnense. Iedere keer als ik het boek doorblader zie ik allerlei bolgewassen die net zo interessant of misschien nog wel interessanter zijn dan wat nu volop in cultuur is. Ik zal niet pleiten voor de *Zephyranthes* soorten, met hun kleine bloemen zonder al te veel tekening, of voor de *Hymenocallis* soorten uit het vochtige en warme zuidoosten. Als ik een Bloembollencultuur van rond de vorige eeuwwisseling doorlees dan worden verschillende Calochortussoorten beschreven die geshowd worden en hier te lande zijn opgekweekt. Waar zijn ze gebleven? Ik wil op deze plaats een lans breken voor Alliumsoorten uit de VS, met name de laagblijvenden. Uit ervaring weet ik dat er beauties tussen zitten en dan kweek ik nog maar enkele soorten. De beschreven soorten komen alle drie uit de westelijke staten.

DRIE SIERUITEN

Allium crenulatum komt oorspronkelijk voor op Vancouver Island (British Columbia, Canada) en zuidelijker in de staten Washington en

Trillium ovatum

Oregon. De plant groeit hier op grotere hoogtes in rotsachtige bodems. De twee bladeren liggen plat op de grond. De bloemen, die in kleur kunnen variëren tussen wit en rose, staan in een scherm. In het algemeen wordt aangeraden de planten van dit soort in potten te kweken.

Allium platycaule heeft twee elementen die de plant interessant maken: de twee platte bladeren die half op de grond liggen en de paars gekleurde bloemen die boven de bladeren uitsteken. De bloemdekbladeren zijn relatief lang en smal, waardoor de bloemen er stervormig uitzien.

Kwamen de vorige twee uit meer noordelijk gelegen gebieden, *Allium falcifolium* heeft zijn habitat in het zuiden van Oregon tot San Francisco Bay in Californië. Kenmerkend voor dit soort zijn de meer grijsgroene kleur van de bladeren en de bloemsteel en de afgeplatte bloemsteel. In de bloeiwijze staan 10-30 wit, roze tot paars gekleurde bloemen, veelal bezitten deze een donkerder gekleurde middennerf. Planten van dit soort worden beschouwd als moeilijk te kweken.

FLORA OP KLEUR

Als je rondreist in de VS en bij een bezoek aan een park de gelegenheid neemt om de bijna altijd aanwezige winkel te bezoeken, dan kan

Allium falcifolium

je de meest mooie boeken en boekjes tegenkomen. Geen boeken over bloembollen, wel over de flora in een bepaald gebied en dan komen de bloembollen ook aan hun trekken. Eén van de aanwinsten in mijn boekenkast is 'Wildflowers of the Pacific Northwest', geschreven door Mark Turner en Phyllis Gustafson en uitgegeven door Timber Press. Deze flora is niet ingedeeld op alfabetische volgorde, maar eerst op bloemkleur en vervolgens op bloemvorm. Na de determinatie van de eerste twee planten kon ik concluderen dat de indeling van het boek 'Wildflowers of the Pacific Northwest' een logische en een makkelijk toegankelijke is. Mensen zonder botanische opleiding vinden ook makkelijk hun weg in dit boek. Ik kan het een ieder die de noordwestelijke staten aan de Stille Oceaan gaat bezoeken van harte aanbevelen.

Ieder jaar probeer ik weer wat nieuws uit. Ik heb dit jaar materiaal (zaad en bollen) besteld van allerlei lelie soorten uit met name de VS. Naast de verschillende commerciële zaadaanbieders kun je als lid van bijvoorbeeld The North American Garden Society of The Alpine Garden Society zaden verkrijgen tegen een zeer laag bedrag. Op de lijsten staan vele bijzondere en niet alledaagse bolgewassen. Gaarne verwijs ik naar de respectievelijke websites www.nargs.org en www.alpinegardensociety.net.

Literatuur

McGary, J. (editor), 2001. *Bulbs of North America*. Portland, Oregon (USA).

Turner, M. en P. Gustafson, 2007. *Wildflowers of the Pacific Northwest*. Portland, Oregon (USA).